

BUDAPEST

M. Kir. Külügymin. sajtóarchivuma

I. Diszter 2

li Ujság

17. évfolyam 271. szám

Urednik - Szerkeszti
Andrée Dezső

Noviszad, 1936 november 2. hétfő

Mussolini:

Olaszország és Jugoszlávia között rendkívül megjavult a légkör

A Duce lesújtó véleménye az általános leszerelésről, az együttes biztonságról és a Népszövetségről - Olaszország elve: béke mindenkivel

Mussolini olasz miniszterelnök szombaton Milánótól tíz kilométerre felavatott egy új villamos erőműtelepet. Visszatérőben vasárnap a milánói újságszindikátus új székházát avatta fel, majd meglátogatta a Popolo d'Italia szerkesztőségét, ahol valamikor mint a lap főszerkesztője dolgozott és onnan adta ki a parancsot 14 évvel ezelőtt a római felvonulásra.

Tegnap délután 4 órakor a dóm téren, közel 250 ezer főnyi lelkes tömeg előtt mondotta el Mussolini nagy érdeklődéssel várt beszédét, amelyet nemcsak Európa, de több más világ rész rádióállomásai is közvetítettek.

NINCS EGYSEGES LESZERELÉS, NINCS EGYÜTTES BIZTONSÁG

Mussolini beszéde elején bejelentette, hogy rövid lesz, de minden szavát megfontolta.

— Európa és a világ népe több vonatkozásban illúziókban él, amelyek még a wilsoni ideológia maradványai. Ilyen illúziók az

egységes leszerelés és az együttes biztonság.

A duce ezután kissé éles és tréfás formában bélyegezte meg a Népszövetség munkáját, ahol léggömbök felfúvására jönnek össze, hogy a léggömbökből politikai hegyeket építsenek.

A hegyekből azonban nevésséges kis egér születik.

A Népszövetség problémája Olaszszágra egészen világos: vagy megújodik, vagy eltűnik. Minthogy pedig a megújulásra kevés a kilátás, egész nyugodtan eltűnhet.

OLASZORSZÁG KÜLPOLITIKÁJA

Mussolini ezután sorra vette Olaszország és a különböző államok közötti viszony ismertetését. Franciaországgal 1935 januárjában sokatígérő megállapodás létesült, közbejötték azonban a megtorlások. Franciaország Genf elsárgult lapjain tartja a kezét és a népus országáról beszél akkor, amikor Abesszínia már rég nem létezik.

Amíg Franciaország kitart ál-

laspontja mellett, Olaszország sem tehet egyebet.

Olaszország viszonya Svájchoz mindig rendkívül szívélyes volt és az is marad. A július 11-iki egyezmény új korszakot nyitott meg Ausztria történetében.

— Tudja meg a német—osztrák egyezmény valamennyi rosszul informált kommentálóját, hogy

az osztrák—német egyezmény pontjait már július 5-én ismer-

tem

Mussolini ezután Jugoszlávia és Olaszország kapcsolataival foglalkozva hangoztatta, hogy a légkör a két ország között rendkívül megjavult. Meg van az alapja, hogy politikai, gazdasági és szociális téren új barátság szülessék a két ország között.

— mondotta Mussolini emelt hangon, majd így folytatta:

— Amíg békét nem adnak Magyarországnak, addig nem lehet a Dunamedence helyzetét rendezni. Az olasz nép érzése Magyarország iránt, a magyar nép katonai erényének, bátorságának és áldozatkészségének teljes elismerésén alapszik. Ezek az érzelmek a közeljövőben ünnepélyes megerősítést nyernek majd nyilvános és nagyszerű formában.

A déli szakaszon vívják meg a döntő csatát Madridért

A nemzetiek visszaverték a kormánycsapatok valamennyi ellentámadását - Észak-Katalonia ellen is támadásra készülnek a nemzetiek

A csaknem teljesen körülrárt Madrid védőerege kétségbeesett kísérleteket tesz, hogy a nemzeti csapatok vasgyűrűjén részt üssön. Pénteken és szombaton ez ellentámadások egész sorát intézték a nemzetiek ellen. Madrid védőerege nagy harci felkészüléssel indult a támadásokba. Előnyös csapatait repülőgépek, tüzérség, harcikosok támogatták.

A nagyarányú felkészültség azonban meddőnek bizonyult. A támadásokról tegnap érkezett jelentések szerint

a nemzetiek a kormánycsapatok támadásait egytől-egyig visszaverték.

Pillanatnyilag az a helyzet, hogy a nemzeti csapatok tizenkilenc kilométerre vannak Madridtól. Jelentős előnyt biztosít a nemzeti csapatok számára az a körülmény, hogy

az aranjuez-madridi utkeresztződés és a vasutvonal a birtokukban van.

Escorial városát a nemzetiek változatlanul körülrárt tartják.

A kormánycsapatok az utóbbi napok

ban nagy csapatösszevonásokat eszközöltek a déli frontszakaszon. Most már bizonyosra vehető, hogy

Madrid sorsa a déli-délnyugati szakaszon dől el.

Itt vívják majd meg a döntő csatát Madrid birtokáért. Szombat este és vasárnap reggel a nemzetiek több repülőgépe jelent meg Madrid felett. A repülőgépek azonban ezuttal nem bombázták a várost, hanem utógókat és a röpcédulák százait dobálták le.

A kormánycsapatok körében kínos megdöbbenést keltett ez a jelentés, hogy

a nemzetiek több hadihajója megjelent az észak-katalóniai Rosas kikötője előtt és bombázta a várost.

A kormánycsapatok vezetője sűrűn intézkedett a Barcelóna és Franciaország közötti tengerpart védelméről. Attól félnek ugyanis, hogy a nemzetiek ezen a vidéken nagyszabású támadást terveznek, hogy véglegesen elvágják Barcelóna összeköttetését Franciaországgal.

CAFOL A SZOVJET

Londonból jelentik. A szovjet megbízottai tegnap két jegyzéket nyújtottak át a semlegességi bizottság elnökének. A szovjet kormány a két jegyzékben megkísérli megafolni azokat az adatokat amelyek a semlegességi bizottság legutóbbi ülésén az olaszok és a németek előterjesztették.

Grandi és Bismark herceg ugyanis a bizottság legutóbbi ülésén

az adatok egész sorával igazolták, hogy a szovjet rendszeresen megsérti a semlegességi kötelezettségeit.

MIT KAP OLASZORSZÁG?

Az angol alsóház szombati ülésén az egyik képviselő kérdést intézett Eden külügyminiszterhez aziránt, hogy vajon a spanyol nemzetiek győzelme esetében

Olaszország nem kárpótlásul olyan spanyol területet, amelyeket légi támaszpontok gyanánt felhasználhatna.

Eden a kérdésre azt válaszolta, hogy nincs oka ennek felhasználására.

A Duce ezután a Németországgal kötött kedvező megállapodásokra utalt, majd hangoztatta, hogy

Olaszország teljes mértékben elismeri Angliának a Földközi-tengerhez fűződő igényeit és csupán azt kívánja, hogy Olaszország jogait is tartsák tiszteltben.

Olaszország legfőbb elve: béke mindenkivel.

A negyedmillió főnyi közönség beszéde végeztével óriási ünnepélyben részesítette Mussolinit.

Dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök meglátogatta a konstantinápolyi pátriárkát

A pátriárka viszonzta a szívélyes látogatást.

Konstantinápolyból jelentik: Dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök és felesége Lazarevics Bránkó követ megalalmazott miniszter kíséretében tegnap délelőtt tisztelgő látogatást tettek Banj min páriárkánál.

A pátriárka rendkívül szívélyes szavakkal üdvözölte a miniszterelnököt.

Délután egy órakor pedig viszonzta a látogatást a miniszterelnök Palcos szállóbéli lakásán.

Halottak napja

Halotti pompában diszlik a temető. Felkoszorúzza és kivilágítja a legtöbb sír. Számtalan virággal, tompaszínű szalagokkal, szomorúan pislogó mécsessel. Komor fekete és szürkefényű, elképzeltetetlen sulyú és értékű, márvány- és gránitkeresztek és szobrok nehezédnek a kriptákra. Több újabb keletű sírdomb, mely a közelmúltban borult a kedves halottra, valóságos virágos kertté vált, sóhajtasok lengik körül, könnyek öntözik. Mind megannyi látható jele a fájdalomnak, szeretetnek, hálás visszaemlékezésnek.

Kissé távolabb a temető központjától, ahol néhány évtizeddel ezelőtt domborodott a föld az elhunytak fölött, már ritkábbak és egyszerűbbek a megemlékezés jelei. A soha meg nem álló, tovarohanó idő észrevétlenül enyhítette és gyógyította a halál által okozott, végtelennek képzelt fájdalmat. És ahol valamikor csüggedten és kétségbeesve álltunk, sívárnak és reménytelennek véltük a jövőt, ma, bár most is fájó szívvel, de az isteni gondviselésben bizva, be kell vallanunk, hogy a sors, bár veszteségünket nem pótolhatta, mégis lelkünkbe szötte a feledés látványát.

Es még távolabb, a temető régi negyedében, már alig látható, hogy a mai napot a halottak emlékének szentelik. Elhanyagolt sírok, rombadólt sírkövek, százalomból odavetett árva virágcsal, pislákoló, magános gvertva. Pedig mikor ezek a halottak régen e világból távoztak, szintén mély fájdalmat okoztak ittmaradt kedveseiknek.

Bizonyosan volt köztük egy-egy kedves gyermek, kit a kegyetlen halál édesanyjának vérző kebléről szakított le.

És talán volt nagyreményű ifjú, apjának öröme, esetleg nagy vagyonnak örököse.

Volt viruló hajadon, ki az életet még nem ismerte és örök tavaszról, szerelemről ábrándozott. Szüleinek egyetlen gyermeke lehetett, öregségük támasza. Szűz ábrándjait eltemették vele.

És erőteljes fiatal férfi, ki kedveséért még az eget is megostromolta volna.

Boldog szülők, kiket árvák sírattak.

És akadt híres ember, akit kortársai nélkülözhetetlennek tartottak és akinek a halás utókor síremléket állított, amelyen most a legjobb akarattal sem lehetne a nevet kibetűzni. Nem tudjuk, ki volt, mit művelt, mit érdemelt? Nem emlékszik rá senki. Elment, elmúlt. Eltűnése nem állította meg a világ kerekét.

Senki se pótolhatatlan e földön, tehetségesebb váltotta föl.

A jegyesét gyászoló leány még kedvesebb párra akadt.

A csecsemőjét sirató édesanyjának bánatát új kis angyalka enyhítette.

Az egyetlen leánykájuk után sóvárgó szülőknek vágyai is teljesültek: rég találkoztak ők már a másik jobb világban.

És vajon a gazdag örökösnek vagyonával mi történt?

A szegény árvák pedig felesperedtek, családot alapítottak. És éltek és meghaltak és voltak és elmúltak.

Az „Überland“ földek megváltásából kifolyólag tömeges per indult meg Kikinda városa ellen

A Magyar Jelzálog és Hitelbank kétszer vette fel a kölcsön törlesztési összegeket

Kikindáról jelentik: Kikinda városa ellen igen sok gazda pert indított, amelyeket már több ízben tárgyalta a kikindai járásbíró és döntése alapján — a város kérésére — november 2-án a budapesti központi járásbíró előtt tanuként kihallgatják a Magyar Jelzálog és Hitelbank vezetőségét. A kihallgatásnál jelen lesz Budiszin Ugorica városelnök is, aki a város képviselőjét látja el. A városelnök pénteken reggel utazott el Budapestre és magával vitte a perre vonatkozó hatalmas iratcsomót is.

A KIKINDAI „ÜBERLAND“ FÖLDEK

Amikor megszervezték — 1751-ben — a kikindai „határörvidéket“, Kikinda tíz községgel együtt „Kikindaer District“ név alatt külön kiváltságos levelet kapott Mária Teréziától.

A kiváltságos levél értelmében az ide telepített lakosok az államtól kaptak földeken kívül parlagon fekvő földterületeket is művelhetők, mint sajátjukat.

Később, anélkül, hogy ezeket az általuk megművelhető földterületeket megváltották volna, úgy tekintették, mint saját birtokukat.

A kincstár azonban 1857-ben felszólította a földterületeket művelő telepeket, hogy a földeket meg kell vásárolniuk a kincstártól. A kincstár ezeket a mocsárlesapulás révén nyert művelhető földeket „Überland“ földeknek nevezte el.

Az „Überland“ földeket a telepek megvásárolták a kincstártól és a megváltáshoz szükséges összeget a Magyar Jelzálog és Hitelbank folyósította negyven évre szóló amortizációs kölcsön formájában.

A VÁROS ÉS A MAGYAR JELZÁLOG ÉS HITELBANK VISZONYA

Az akkori törvényhozás rendelete alapján a város volt köteles az esedékes kölcsöntörlesztési részleteket az érdekeltektől beszélni. A rendelkezés értelmében az „Überland“ földek megváltására folyósított hosszulejárati kölcsön törlesztését csak a városon keresztül lehetett megejteni illetőleg a kölcsön törlesztési ügyekben csak a város tárgyalhatott kizárólag, az őriási hosszulejárati kölcsönt folyósított bankkal.

A kölcsön utolsó részlete 1922-ben folyt be a városhoz, azonban a város nem ejtette meg a bank-

kal a végelszámolást, mert még akkor nem létesült konvenció Jugoszlávia és Magyarország között. A végelszámolást a város csak 1930 szeptember 5-én ejtette helyesebben ejthette meg.

Ekkor a bank, — miután a város a hozzá befolyt kölcsöntörlesztési összeggel teljesen elszámolt nyilatkozatot adott, amelyben kijelentette, hogy

az esetleges és bármi módon fellépő többletet — ha mutatkozik, — illetőleg az alapra befizetett összeget a város javára könyvelik el.

KIKINDA VÁROSA ÉS AZ „ÜBERLAND“ FÖLDEK BIRTOKOSAINAK A PERE

Mielőtt a város a végelszámolást megejthette a Magyar Jelzálog és Hitelbankkal, — tehát 1922 és 1930 évi időköz között — egyes birtokosok, akiknek szükséges volt a törlési engedély, közvetlen tárgyalást kezdtek a Magyar Jelzálog és Hitelbankkal — habár erre a banknak a törvény értelmében nem volt joga.

A bank arra az aljaspontra helyezkedett, hogy

az érdekelteknek csak úgy adja ki a törlési engedélyt, ha kifizetik az esedékes kölcsöntörlesztési díjat illetőleg ha a kölcsönt teljes egészében visszafizetik. Ebben az időben a bank még nem számolt el a várossal.

Az érdekeltek felek kifizették a banknál még fennálló tartozásukat, annak ellenére, hogy az összeget még 1922-ben a város pénz tárába is befizették.

Miután megkapták a banktól a törlési engedélyt,

az érdekeltek pert indítottak a város ellen, hogy fizesse nekik vissza a nála befizetett törlesztési összegeket.

A város ezt természetesen megtagadta, mert az összegeket teljes egészében átadta 1930-ban, végelszámolás alkalmával a Magyar Jelzálog és Hitelbanknak.

Amikor a város megejtette a végelszámolást, a bank nem tett említést az erre az alapra befizetett összegekről illetőleg nem hozta levonásba a város által szintén erre az alapra befizetett összegből.

Azok a gazdák, akik kétszer fizették meg a banknak járó törlesztési összeget a kikindai járásbíróson per útján visszakövetik a nála befizetett összegeket.

A járásbíró úgy határozott hogy kihallgatja a Magyar Jel-

zálog és Hitelbank vezetőségét ebben az ügyben és a vallomás át-tanulmányozása után hoz ítéletet.

A jogi szempontból érdekes és bonyolult ügyben hozott bírósági ítélet ránt ritkán tapasztalt nagy érdeklődés tapasztalható, úgy a város, mint a nagyszámu érdekeltek részéről.

Sztrájkoló vasutasok feleségei megtámadták Amerikában egy gyorsvonatot

Bántalmazták az utasokat és a szolgálatot teljesítő vasutasokat

Winnfieldből (Louisiana) jelentik: Hat hét óta tart a mozdonyvezetők és fűtők sztrájkja Louisiana és Arkansas államokban és jóllehet csak körülbelül 500 alkalmazott szüntette be a szolgálatot, mégis majdnem teljesen megbénult a vasúti forgalom, de minden bujtogatás ellenére sem általános a sztrájk.

Tegnap körülbelül száz asszony, a sztrájkoló feleségei Winnfieldben megtámadták a neworleansi gyorsvonatot, a mozdonyról

leszedték a gépészt, a fűtőt és kényszerítették a vonatkísérő személyzetet, hogy hagyják cserben a gyorsvonatot.

Az állomáson szolgálatot tevő vasutasokat is bántalmazták, úgy-hogy azok futásban kerestek menedéket. A gyorsvonat fűtője ellenkezni mert, mire kegyetlenül bántalmazták, ruháját letépték a testéről és a közeli erdőbe kergettek. A vonat utasait sem kímélték, többet közülük bántalmaztak. A neworleansi gyorsvonatot később nagy késéssel sikerült mégis elindítani.

Áldomást fizetett az üzletfeleknek... és eltűnt harmincezer dinár...

A szentai rendőrség letartóztatta Ujházi Imre kereskedelmi utazót, aki ellen a sztáribecseji Schick és Spitzer cég feljelentést tett, hogy

elsikkasztott 35.000 dinárt.

Ujházi Szentán beszédte a cég követeléseit és a pénzzel nem számolt el.

Ujházi Imrét Becsejre szállították, ahol kihallgatták. Elmondotta, hogy

a pénzt arra költötte, hogy az üzletfeleknek áldomást fizessen.

Ezt azért tette, hogy az üzletfeleket megtartsa, arra azonban nem gondolt, hogy így a hasznot is elfecsérli... A kereskedelmi utazót kihallgatása után szabadon bocsájtották, de az eljárást folytatják ellene.

Kétértelmű

— Kicsasszony, hallgasson a szívére és mondja meg, szeret-e?

— Én nem a szívemre hallgatok, hanem az agyamra, ez pedig azt mondja, hogy nem.

— És nem remélhetek egy kis aglyágyulást?

Oktávia

Minden életnek vége az elmulás. Gyógyirt talál a zöld pázsit alatt, a hideg földben minden sajtó kebel, minden vérző szív. Ott pihen és nyugszik az élet terhétől kifáradt test és várja a feltámadás napját.

HALLÓ!

A világtörténelemben most fordult elő először, hogy az Atlanti Óceán felett két léghajó találkozott. A Hindenburg és Graf Zeppelin találkoztak tegnap amerikai-európai útjuk során az Atlanti Óceán felett. A két léghajó fény- és hangjelekkel üdvözölte egymást, a parancsnokok pedig rádióon beszélgettek és közölték észleleteiket utjuk során.

Gróf Ciano olasz külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Bohle követet, a külföldi nemzeti szocialista szervezetek főnökét. Ciano gróf ezalkalommal az olasz koronarend tisztiközéből nyújtotta át Bohlenak.

Galiciában az esőzések következtében az összes hegyi patakok a nyira megáradtak, hogy kiléptek medrükből és nagy területeket elárasztáltak. A helyi hatóságok ezért a Beszkideken több falut kiűrtettek.

A bolgár pénzügyminiszter kijelentette, hogy a bolgár kormány szilárdan megőrzi a léva eddigi árfolyamát.

Antonescu román külügyminiszter november első napjában Varsóba utazik Beck lengyel miniszterelnök megfogadására.

Vladivosztoki jelentés szerint a város kikötőjébe érkezett a Szfalingrad nevű gőzös, amely sikeresen haladt keresztül az Északi Jeges-tengeren.

A francia szociális párt (volt tükrösztések) vezetősége a tegnapi reggeli párizsi lapokban jelentést adott ki, amelyben megállapítja, hogy a máj zavaros politikai helyzetre való tekintettel a párt széleskörű politikai akcióra készül, mert elhatározta, hogy beavatkozik a francia politikába és abban jelentős szerepet akar játszani.

Hitler kancellár kinevezte Wagner József államtanácsost a németországi megállapítás birodalmi biztosává. Az új bizos feladata lesz az árdragítás megakadályozása Németország területén.

Daladier francia hadügyminiszter és Gamelin vezérkari főnök jelenleg a belga-francia határon tartózkodnak és tanulmányozzák a terepet, mert itt is éppen olyan erődtényvonulat akarnak létesíteni, mint Franciaország keleti és délkeleti határvidékén.

Franciaországban kínos feltűnést keltett néhány újság jelentése, hogy Salengro jelenlegi belügyminiszter a világháború alatt átszökött a németekhez és ezért a francia hadbírósg hála alá ítélte. Ezt a hírt most megcáfolta Gamelin vezérkari főnök, aki hivatalos jelentést adott ki, hogy Salengro csak 1921-ben állott hadbírósg előtt, de sohasem volt elítélve, hanem felmentették, bár német hadifogságban volt és ügye tárgyalásán nem jelenhetett meg.

A pápai tudományos akadémiát XI. Pius pápa akaratának megfelelően szent széki tudományos szenátussá alakítják át. A tudományos szenátusnak a bíborosok, pápai államtitkárcsk, máltai lovagrend nagymestere és vlkárúsa dísz tagjai lesznek. A szenátusnak 33 olasz, 6 északamerikai, 5 német, 5 belga, 4 holland, 3 angol 2 osztrák, 1-1 cseh, portugál, argentin, lengyel, dán, norvég és kínai tagja van.

Az amerikai tengerészek sztrájkja veszedelmesen terjed. Az amerikai tengerészek nemzeti bizottsága elhatározta, hogy a sarfranciseói sztrájkok iránti szimpátiából az Egyesült Államok összes kikötőiben 24 órára bezüntetik a munkát.

***

Mi történt Sztáribecsejen május 4-én? A védőügyvédek szerint egy vádlott sem követett el bűncselekményt

Az államügyész valamennyi vádlott megbüntetését kérte

A sztáribecseji sztrájkzavargások perének szombat délutáni tárgyalását négy órakor nyitotta meg Petrovics Bozsídár tanácselnök. A bíróság eredetileg délután nem akart tárgyalást tartani, hanem a perbeszédet elmondását hétfőre tűzte ki.

Azonban a védők kérték a bíróságot, hogy tekintettel arra, hogy hétfőn halottak napja lesz, még szombaton délután fejezzék be a tárgyalást.

Megígérték, hogy valamennyien rövid védőbeszédet tartanak, úgy, hogy két óra alatt végeznek a védőbeszédekkel.

A tárgyalás megnyitása után

Gavala Alekszandar mondotta el nagyszabású, gondosan felépített vádbeszédét. Azt fejtegette, hogy a tárgyalás folyamán bebizonyosodott, hogy a vádlottak résztvettek a május negyedik zavargásokban, amely az állami és társadalmi rend ellen irányult.

A vádlottak az államvédelmi törvénybe ütköző bűncselekményeket követtek el, mert nagy tömegbe verődve megtámadták a becseji fősolgabírósgot és járásbírósgot és a hatóságok felszólítására nem oszoltak szét.

Különösen kiemelte Tatics Szever bűnösségét, mert Tatics a vallomások szerint egyik vezetője és felbujtója volt a zavargásoknak, azonkívül személyesen résztvett a végrehajtásnál.

Hivatkozott egy ausztriai példára, amikor hasonló bűncselekmény miatt elítéltek vádlottakat.

A védők közül elsőnek dr. Kosztics Milán zemuni ügyvéd beszélt. Hangoztatta, hogy a bizonyítási eljárás során semmi komoly bizonyíték sem merült fel a vádlottak ellen. A kérdés, ami a bíróság előtt fekszik, szociális kérdés, amely elítéléssel, szigorú büntetéssel nem oldható meg. Felolvasta a volt önálló demokratapárt nemrégiben elhunyt vezetőjének utolsó üzenetét, amely így szólt: »A leg súlyosabb aggodalommal tekintek a szociális probléma jövője elé...« A vádlottak nagyrésze nem beszél az államnyelvet és ezért nem is érthették meg azokat a felszólításokat, amelyeket államnyelven intéztek hozzájuk.

NEM TÖRTÉNT ERŐSZAK

Boskovics Dusan, a következő védő azt bizonyította, hogy a vádlottak csak természetes és törvényes jogaikkal védekeztek gazdasági kihasználásuk ellen. Törvényes eszközzel éltek akkor, amikor sztrájk útján akarták a munkabért felemelni. Erőszakot nem alkalmaztak. Hivatkozott arra, hogy négy évvel ezelőtt a legerősebb diktatura idején Lázics Voja volt miniszter Ubon tiltott gyűlést

tartott, amelyen zavargások törttek ki és az összetűzés következtében három ember meghalt. Az eset résztvevőit mégsem zárták be hathónapi vizsgálati fogságra, mint a becseji esetben, noha az a zavargás aránytalanul súlyosabb volt.

Elismeréssel adózott a bíróságnak, amiért liberálisan folytatta le a tárgyalást

és hasonló szellemű ítéletet kért.

A MINISZTERELNÖK NYILATKOZATA

Dr. Jaksics Zsárkó becskereki ügyvéd szintén azt hangoztatta, hogy a vádlottak ellen nem merült fel komoly bizonyíték. A következő védő arra kérte a bíróságot, hogy minél enyhébben alkalmazza az államvédelmi törvény paragrafusait. Hivatkozott arra, hogy

dr. Sztójadinovics Mián miniszterelnöknek is az a törekvése, — amint azt maga hivatalos nyilatkozatában kijelentette, — hogy minél enyhébben alkalmazza a reakciós törvényeket,

már pedig az államvédelmi törvénynél nincs reakciósabb.

Dr. Nagy Iván hangoztatta azt, hogy ez a per igen alkalmas arra, hogy ellenzéki politikus politikai tőkét kovácsoljon magának, azonban ezt nem szabad tenni, mert ezek a szerencsétlen vádlottak részére elsősorban a szabadság és a kenyér a fontos. Kifejtette, hogy a vádirat nagyon ingatag alapokon nyugszik, mert

nem részletezte, hogy a vádlottak mikor és hogyan követték el erőszakos cselekedeteiket.

Minden vádlottra vonatkozólag sablonszerűen csak annyit mond, hogy résztvett a fősolgabírósg, valamint a járásbírósg elleni támadásban, azonkívül erőszakosan sztrájkra izgatott, de közelebbi adatokat nem tartalmaz. A sztrájkolókat senki sem szólította fel, hogy a főtérrel menjenek el, sőt a csendőrmester sem akadályozta, hogy a fősolgabírósgra behatoljanak.

Damjanov Jaksa szuboticaí ügyvéd a munkásoknak a sztrájkhoz való jogáról beszélt. A vádlottak a törvényes uton szervezkedtek és a törvényesen felállított paritásos bizottságtól várták a munkabér felemelését.

AZ OSZTRÁK ÉS FRANCIA PÉLDA

Hadzsi Koszta szintén a sztrájk jog törvényes voltáról beszélt. Hivatkozott arra, hogy

a demokratikus és művelt Franciaországban ez év nyarán hatalmas arányú sztrájkok voltak, a munkások megszállták a gyárakat is és a

közigazgatási hatóság mégsem alkalmazott erőszakot ellenük.

Nem azért, mert gyengének érezte magát, hanem azért, mert bölcs volt. Nem csodálja, hogy az ügyész Ausztriára hivatkozott, amelynek szintén reakciós törvényei vannak. A mezőgazdasági sztrájk a Vojvodinában nem új, már évtizedek óta minden tavasszal kísért és a háború előtt is voltak emiatt nagyobbarányu zavargások. Különösen Petrovoszeló, Becsej és Szrbobrán környékén jelentkeztek ilyen mozgalmak, mert ott sok volt a nagybirtok és sok a zsellér. A háború után sem változott meg ez a helyzet, mert az agrárreform alkalmával a helybeli szegények nem kaptak földet.

Dr. Arsenijevics Milorád noviszádi ügyvéd azt fejtegette, hogy ilyen zavargások amiatt történnek, mert nincs önálló munkáspárt, amely az ilyen szegényeknek a természetes kívánságait törvényes mederben levezetné. A munkástömegek így a polgári politikusok szavazatváadásának áldozatai, mert ezek a politikusok csak arra használják fel őket, hogy a segítségükkel hatalomra jussanak.

A KÉRDÉS MEGOLDATLAN MARAD

Dr. Petrovics védő a társadalmi kérdés fontosságáról beszélt és kijelentette, hogy a béreket nem lehet paritásos bizottságokkal megoldani és

a mezőgazdasági napszám ezentul is 6 meg 7 dinár marad.

Kérte a bíróságot, hogy legalább a vádlottakat mentse fel, ha már a szociális probléma alól nem menthet fel bennünket.

Dr. Mijatovics Vladimir temperamentumos beszédében hangoztatta, hogy Tatics Szever ellen semmi komoly bizonyíték nem merült fel.

Csak egy csendőr és egy rendőr vallott ellene, akik haragosai.

A csendőrrel több vádlott azt állítja, hogy Taticsot ültegelte a fogdában, a rendőrt pedig dr. Boskovics és dr. Nagy Iván fel fogják jelenteni hamis tanuvalomás és hamis eskü miatt.

A többi védő is a vádlottak felmentését kérte. Valamennyien azt hangoztatták, hogy a vádlottak nem követtek el bűncselekményt. A hatóságoknak nem szegültek ellent, mert a főtéren semmiféle hatósági ember sem szólította fel őket arra, hogy oszoljanak szét, sőt

a község házához hívták őket, hogy közöljék velük a paritásos bizottság tárgyalásának eredményét.

A bíróság este hét órakor bejelentette, hogy ítéletet ma, hétfőn délután 4 órakor hirdet, majd a tárgyalást berekesztette.

Kérdések és feleletek

Az ideális házasságról

A Paris Soir negy ankétot rendezett a házasságról. Az olvasóknak szavazniuk kellett, milyennek tartják az ideális házastársat. Százezer válasz érkezett, ezekből állították össze a következő táblázatot.

- Hány évesek legyenek a házasok?
  - A férfi: 25.
  - A nő: 20.
- Boldogabbá teszi-e a gyermek a házasságot?
  - Igen.
  - Ha igen, hány gyermek legyen?
    - Kettő.
  - Hány év után tudja az ember legbiztosabban, hogy boldog házasságban él?
    - Tíz évi házasság után.

A fiataloknak várniuk kell-e a házassággal addig, míg a férfinak megbízható állása van?

Igen.
Hozzájárul-e egy házasság boldogságához az, hogyha az asszony is dolgozik?

Nem.
Érdeklődnie kell-e az asszonynak is a férj munkája iránt?

Igen.
A rokonokkal (szülőikkel, sógorokkal) való együttélés árt-e a házasságnak?

Igen.
A vidégi élet alkalmasabb-e a házasságra, mint a városi?

Ez teljesen lényegtelen.
Fontos-e, hogy egy házaspárnak számos barátja és ismerőse legyen, vagy jobb-e, ha inkább elkülönülve élnek?

Inkább éljenek izolálva.
Hasznosnak tartja-e, ha a házastársak évente néhány hétig különválnak és ezt az időt valami világi házassági szabadságként töltik el?

Nem.
A következő öt férfitulajdonságot sorolja föl házassági fontosságuk szerint: jó kedély, jószág, szépség, energia, intelligencia.

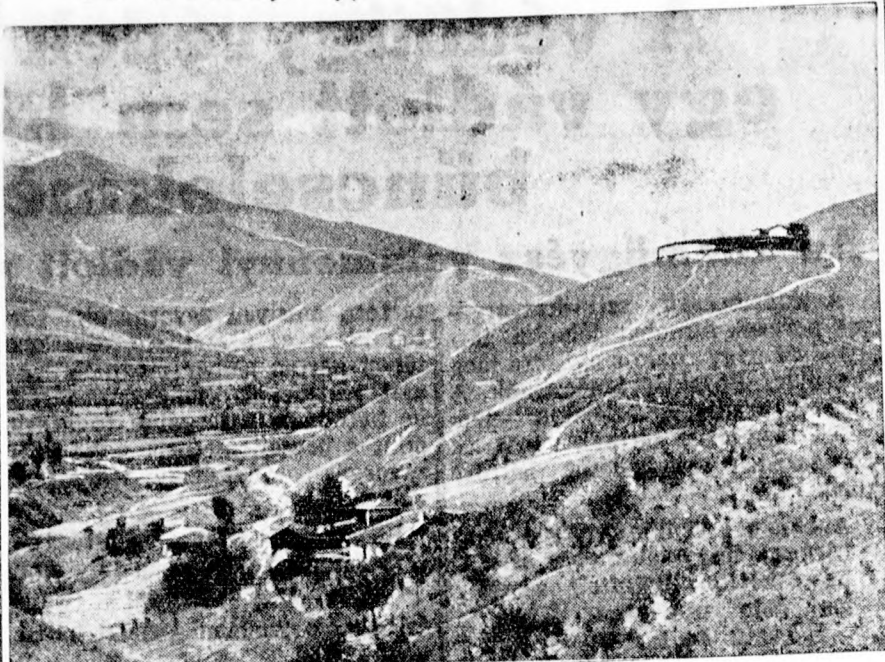
A sorrend a következő: intelligencia, jószág, energia, jó kedély, szépség.
A következő női tulajdonságokat sorolja föl házassági fontosságuk szerint: jó kedély, testi báj, kacérság, házastársi kvalitások és gyöngédség.

A sorrend itt a következő: gyöngédség, jó kedély, házastársi kvalitások, testi báj, kacérság.
Ez derült ki tehát a százezer beérkezett válasz közül. A lap most felszólította olvasóit, hogy írják meg azoknak a házaspároknak a nevét és címét, akik szerették legjobban megfelelnék az abszolút ideálnak hogy valóságban is látni lehessen, mennyi igaz a fenti elméletből.

Földrengés vagy — tengeri akna

Londonból jelentik: Portsmouth és Gosport kikötőket és Wight szigetét erős földrengéshez hasonló lökések rázták meg, melyeket menydörgésszerű távoli robaj kísért. A légnyomás ereje is több halászesőnőket a partra lökött és a tenger felszínét a döglött halak ezrei borították. Később kiderült, hogy a tengernagyi hivatal a spitheadi haditengerészeti erődök körül újrendszerű tengeri aknákat robbantásával kísérletezett és ezt kísérték az elemi csapásra emlékeztető tünetek.

A bitolji „halottak vára“

A külföldi német hősi halottak sírjairól gondoskodó bizottság Bitoly közelében hatalmas sírmelegítést emelt annak a 3.500 német, osztrák, magyar és bolgár katonának, akik a Bitoly körüli harcokban estek el. A sírmelegítési felállításánál a jugoszláv hatóságok messzemenő előzetes engedélyt tanúsítottak és Bitoly városra teljesen ingyen adta át azt a földterületet, amelyen ezt a hatalmas „halottak várát“ felépítették. A német bizottság felkutatatta a pligonói síkhegyen a Pariszban és kalmakesalánon észlelt katonasírokat és az ott porladozó csontokat felszállította a Bitoly feletti enklávé hegyre, ahol örök nyugalomra helyezte őket.

A sírmelegítés felavatásán a beográdi német követ személyesen is megjelent és nagy beszédet mondott, amelyben méltatta a hősi jugoszláv hadsereget és rámutatott arra, hogy a német katonák a világháborúban olyan nemes lovagi ellenfél volt, hogy itt Macedóniában mély tiszteletet szerzett halott paráiban is.

Németország az emlékmű felavatása alkalmából harangjátékok ajándékozott Bitoly városának.

Képünk a sírmelegítési „halottak várát“ mutatja.

Bécsben letartóztalták Kemény Endrét a losonci kékszakállt

Bécsből jelentik: Veszélyes házasságkötést tartóztatott le a rendőrség, dr. Magilhaes Costa, rio-de-janeiroi orvos, valójában Kemény Endre losonci származású magyar fogász személynében.

Az elfogatás percében éppen harmadik felesége társaságában volt aki rajong az uráért annak ellenére, hogy az egy évvel ezelőtt kifosztotta és elhagyta őt.

Kemény igen érdekes figurája a házasságkötéssel kapcsolatos társadalmi életnek. Bár külseje egészen jelentéktelen, de remek beszélőképesége és határozott „szekszepil“-je van. A nőkre olyan nagy hatást tesz, hogy bármennyire kifosztja és rutul megcsalja őket, azok egyforma szerelimmal ragaszkodnak hozzá. A szelénalmas hálójába a legjobb társadalmi osztályokhoz tartozó nők esnek bele.

A kalandor nemcsak igéri a házasságot a nőknek, hanem el is veszi a menyasszonyait. Van felesége Budapesten és Londonban is. Harmadszor a múlt év szeptemberében kötött. Legifjabb neje egy dusszágú délamerikai kiváltságosnő leánya, akivel Párisban ismerkedett meg az akkor már kétszeresen nős Kemény. A szép fiatal nő hamarosan beleszeretett az „orvos“-ba, aki meg is kérte a kezét. A boldogító igen után a dus hozományval és az asszonnyal nászútra indult a fiatal pár. Az ut első állomása Bécs volt, ahol a szállodában álnéven szállt meg és álmélkodó feleségének azt a magyarázatot adta, hogy egyszer házasságot kötött egy ottani lányval és fél, hogy megtalálják.

Alig múlt el kettő a mézeshegyekből, midőn

a völgy nyomatlanul eltűnt s vele együtt az asszony 6000 schilling értékű nyakláncra, 10.000

frank értékű briliáns gyűrűje

és drága selyem fehérneműje is. A heppon maradt hitvesnek annyi pénze sem volt, hogy villamosmal mehessen a korzúterre, ahol segítséget kért. A kalandor közben Párisba szökött, honnan küldött is az asszonynak néhány — zálogécsűdül.

A szerelmes asszony nem ábrándult ki ezután sem férjéből. Utára utazott Párisba, ahol némesak hogy kibékültek, hanem

még férje újabb adósságait is kifizette a megbocsátó hitves.

Mert ilyen szépen rendeződtek a dolgok, Kemény elhatározta, hogy folytatni fogja külföldi módon abbahagyott művészi pályáját is. Pár nappal érkeztek vissza Bécsbe, ahol természetesen egyik leg-sikeresebb szállodában vették lakást dr. med. Magilhaes Costa rio de janeiro orvos néven. Ez egyszer azonban nem használt a család, mert

felismerték és letartóztalták a losonci kékszakállt

egy még 1921-ben elkövetett bűncselekmény miatt, midőn számtalan menyasszonyai egyikőtől esalt ki különböző értékeket.

Nagy feltűnést és megdöbbenést keltett az előkelő szállodában a váratlan letartóztatás és a számla fedezetére lefoglalták a házaspár elegáns podgvászt. Az vásonykát megint a papára váltotta ki kellemetlen helyzetből és visszautazott Párisba. Elutazása előtt azonban a rendőrségen tett vallomásaiban szenvedélyesen védte az urát.

A nőcsábító Kemény büntetése letelte után nyugodtan visszatérhet Párisba, mert hűséges felesége tárt karokkal várja. Ha csak nem jelentkezik addig newyorki, vagy éppen budapesti felesége és nem követeli vissza az imádott férfit.

HIREK
Hétfői sorok

Ilyenkor, a legszomorúbb hétfőn koszoruba fonódik az egész világ bánata. Ez a koszorú eltéphetetlen, mert a tenger-mennyiségű bánat szötte keresztül-kasul. Örökké üde és zöld, de nem lüktető élet alja az üdeséget, hanem szívfacsaró bánat, amely soha el nem hervad, amely mindig, naponta újra és újra kivirágzik. Bánat fogja el az egész világot, emlékezős a rég elhunytakra, akik ágyban, párnák között halnak meg és azokra, akik erőszakkal, háborúban vérezték el. A napi élet ezer gondjai között, a köznapi rohanás örvényében egy pillanatra megáll az ember: emlékezős a halálra... Egyszer minden elmúlik...

Gyűlnek a bánat-koszorúk a sírhantokra... és egyre száprodnak a sírhantok, úgyhogy koszorúval sem győzi az ember. Néhol tömegsírokba dobálják a fiatal, erőteljes korban elhalt emberek hullait és még erre a sírra sem jut koszorú, mert az emberek gépfegyverek és repülőgépek kezelésével vannak elfoglalva...

Az élet koszorúja sohasem képes kialakulni a földön, mert valahol mindig pusztít a háború. Csak a halálkoszoru az, ami ilyenkor, halottak napján megszakítás nélkül átfonja az egész világot... (Ibi)

— November 7-én, szombat este lesz a harmadik kultúrversenyt a Noviszádi Polgári Magyar Daloskörben. Vacsoraüdvényekről ajánlatos jó előre gondoskodni, mert szigorúan korlátozott számú jegyet bocsátanak ki, hogy a terem közepé üres maradjon a tánc részére. A vacsora felszolgálása 1/2 8 órakor kezdődik és 1/2 10-ig tart. A kultúrolimpia 1/2 10-től 1/2 11-ig tart. Kétszer a harmadikperces műsor lesz csupán és utána — féltizenegytől — tánc reggelig. — Vacsoraüdvények Ábrahám János könyvkereskedésében, Fehér György fűszerüzletében (Masarikova ul. 18, telefon 31—71), a Polacsek-trafikban (Lövöldével szemben) és a Daloskörben válthatók, november 5-ig.

— A zsidó nemzet népszövetségi megbízottja Noviszádon. A héten illusztris vendég érkezik Noviszádra: Nahum Goldmann, a »Jewish Agency« népszövetségi megbízottja. A világhírű zsidó diplomata pályafutását 18 éves korában kezdte, midőn Palesztináról írt tanulmánya feltűnést keltett. Két évvel később a berlini külügyminisztériumban felelős állást töltött be. Mint lelkes cionista a zsidó nemzeti eszme szolgálatában csakhamar magas pozícióba küzdötte fel magát. Nahum Goldmann ma a zsidóságot képviseli a Népszövetségben, azonkívül a zsidó világkongresszus elnöke és a cionista világorganizáció végrehajtóbizottságának legmagasabb tagja. Nahum Goldmann, aki a zsidóság egyik legragyogóbb szónoka, november 7-én szombaton este fél 9 órakor a zsidó kultúrotthonban tart előadást: Népszövetség és zsidókérdés címmel. Az előadás iránt eddig nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg. Jegyeket 34—82. telefonszámon lehet előjegyezni.

— A halottak estéjének megünneplése Noviszádon. Minden esztendőben nagy kegyelettel áldoz Noviszád lakossága a halottak emlékének. Ezidén hűvös, esős idő köszöntött ránk, mégis tegnap már a kora reggeli óráktól kezdve ezrek zárandokoltak a temetőbe. Koszorúk, csokrok, gyertyák színei tarkították a Futaki utat s délután mikorra kiderült az ég, virágdíszben pompáztak a temetők. A viljamosok a koradélutáni óráktól kezdve megerősített járatokkal bonyolították le a forgalmat. Az esti órákban kigyulladt a sírok ezernyi gyertyája, felcsendült a halotti ének, Noviszád lakossága mélységes kegyelettel adózott a halottak emlékének. A kegyelet ezidén is ünnepi külsőséggel nyilvánult meg a háború hősi halottai iránt, a katonatemetőben egyetlen sír sem maradt árván. Az esti órákban az időjárás is megenyhült, kisütött a bucsuzó nap sugára s egybeolvadt a kegyeletes megemlékezés ezernyi gyertyalángjával.

— Levágta hűtlen menyasszonya kezét. A máramaros megyei Jába községbe néhány nappal ezelőtt érkezett meg Mairovich Mózes katonaevének letöltése után. Szomorúan tapasztalta, hogy menyasszonya, Hoch Bella hűtlenné lett a hosszú várakozási idő alatt és más legénynek nyújtott kezét. Mairovich elkeseredésében fejszével rontott Hochék házába s levágta a lánynak azt a kezét, melyen ui völegénye jegygyűrűjét hordta, majd többször fejére sújtott. A leányt reménytelen állapotban a kórházba szállították, Mairovich pedig nyomtalanul eltűnt.

— Meg akarta fojtani ujszülött gyermekét, mert két nevet kapott. Megdöbbenő gyilkossági kísérlet játszódott le szombaton délután Szilbáson. Hlozsán Szevan földműves 5 napos kislányát meg akarta fojtani. A felesége se gélykiáltásaira berohantak a szomszédok, akik megakadályozták. Ki hallgatása alkalmával azt vallotta, hogy azért akarta megölni a kislányát, mert két névre, Ilja és Eva névre keresztelték. Az volt a meggyőződése, hogy emiatt a kislány nagybeteg lesz és ezért inkább meg akarta ölni. A vizsgálat folyik.

— Öngyilkos lett egy hatgyermekes családanya. Dabics Jovan sztepanicevo-i földműves felesége felakasztotta magát és meghalt. Tettét idegbaja miatt követte el. Hat gyermeket hagyott hátra.

— Letartóztatták a volt omoljicai községi jegyzőt, a májusi választások „hőstét”. A múlt év májusában a noviszádi báni hivatal 13.466 dinárt utalt a délbánati Omoljica község pénztárába, azonban a pénz nem érkezett meg a rendeltetési helyére. Most kiderült, hogy a pénzt Jovanovics Szvetozár akkori jegyző és Jovanov Szava volt községi pénztáros vették fel, azonban nem szolgáltatották be a községi pénztárba. A volt jegyzőt és volt községi pénztárost letartóztatták. Jovanovics Szvetozár volt omoljicai jegyző a május 5-i választásokon nagy szerepet játszott és ő volt az egyik járási képviselőjelölt helyettese. A község lakossága annyira gyűlölte, hogy egy ízben a hivatalában megtámadta és majdnem agyonverte. Emiatt el kellett hagynia állását.

— Sztáranizsai hírek. A zsidó hitközségek országos szövetségének elnöksége jóváhagyta a nagyport felvert hitközségi választásokat, amelyek ellen az ellenzék egy része annakidején felebbezett. Így tehát a megválasztott zsidó hitközség rövidesen megtarthatja alakuló gyűlését. — Mendebaba Kuzmant, az első agrárszövetkezet volt főkönyvelőjét, tegnapelőtt reggel holtan találták ágyában. Az elhunyt 62 éves kora elejére is az utolsó pillanatig egészséges volt s így váratlan halála ügyében megindult a vizsgálat. — Ugyancsak váratlanul halt meg Bagi István 50 éves földműves, aki az uccán esett össze, miután előzőleg a korcsmban megivott jónéhány fröccsöt. Halálát szívbenulás okozta. A szentai tisztai révkapitányság hivatalos helyiségében november hó 17-én nyilvános árverésen eladja a Padéj—Ada közt közlekedő kompjáratot. Kikiáltási ár ötven ezer dinár, az árverezőnek 10% bánatpénzt kell letétbe helyezni. — Sztáranizsa legjobb műkedvelőinek előadásában november 8-án este 8 órai kezdettel színikerül az Iparosított színháztermében Zilay Lajosnak »A ténsasszony« című 3 felvonásos vígjátéka. — A hetipiac forgalma, az esős idő miatt, igen lanyha volt.

— Mendebaba Kuzman, az agrárszövetkezet főkönyvelője — mint már jelentettük — hirtelen meghalt. Mivel a városban a halálesettel kapcsolatba különböző hírek terjedtek el, a hatóságok elrendelték, hogy a haláleset okát tüzetesebben vizsgálják meg. — Özv. Adamovics Andrásné kánizsai lakos 69 éves korában meghalt. — Gravac Milan telepes hét és két éves kislánya ugyszólván ugyanabban az órában meghalt. A két kislány néhány nappal ezelőtt gyomorbetegséget kapott, de a szülei nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot a megbetegedésnek és nem is hívtak orvost. Így a kór gyorsan vezetett a két szerencsétlen gyermekkel. — Bogosavljev Lazo városgazda 52 éves korában váratlanul elhunyt. Halála nagy megdöbbenést keltett. — November elsejétől kezdve Kánizsáról hetenként háromszor indul hajó Beogradba és pedig kedden, esütörtökön, valamint szombaton délelőtt 11.30 órakor. — Kánizsán rendkívül szigorúan hajtják be az adókat. Szombaton 20 hivatalnok indult el a városházáról adóbehajtásra.

— SZENTAI HIREK. Dolina vasútállomás közelében a vasuti pályaudr holttestet talált a pályatest mellett, akiben Bagi István szentai lakosra ismert. Jelentették az esetet a szubotikai államügyészségnek, amely elrendelte a holttest felboncolását és a boncolás elvégzésére a szentai járásbírósgot delegálta. — A szentai állami anyakönyvi hivatalban október hóban 26 házasságot kötöttek. Október hóban Szentán 44 haláleset fordult elő, a születések száma 62. — Október hóban a következők kaptak Szentán új iparendélyt: Ceiger Szerén és Stern Rudolf íveges, Miskei Matild kofa, Nagy Abonyi Mária csirkekofo, Vukovics Vása vegyeskereskedő, Gombos István pálinkafőző, Appel Bernát rövid áru kereskedő, Indusztrija Odela készruhakereskedő, Ovári János műkökésztés és cementfeldolgozás.

— A pápa munkarendje. Vatikánvárosból jelentik: A pápa pontosan szabályozott program szerint tölti el a napot. Reggel 1/27-kor kel. Egy félórát fordít öltözködéssre, — közben modern borotválókészülékkel borotválkozik — kevéssel 7 óra után magánkápolnájába vonul s meghallgatja a misét, amelyet valamelyik magánlitkára, mentsignore Confalonieri, vagy mentsignore Venini celebrál, azután ő maga miséz. Három negyed nyolckor elfogyasztja tejeskávéből és vajaskenyérből álló reggelijét, aztán a reggeli újságot olvassa — többnyire az Osservatore Romanót és a Messenger-t. Negyed kilenckor megjelenik a magánlitkár és ismerteti a pápával a magánlevelezést. Félóra múlva mentsignore Pacelli bíboros államtitkár jelentkezik; vagy ha ő távol van a Vatikántól, helyettese, mentsignore Pizzardo. A konferencia rendszerint egy órahosszat tart. 10 óra körül a pápa a Vatikán második emeletére megy és magánkihallgatásokat tart. Ezek után következnek az általános kihallgatások, amelyek kitöltik a délelőtti hátralévő részét. Közben 15 perc szünetet tartanak és ezalatt a pápa egy eszébe huslevest iszik. Dél 12 órakor a szent-anya ismét egy kevés levest fogyaszt tojás sárgájával, 1/2-kor pihenőre tér s egy órahosszat alszik. Felébredése után könnyű ebédet eszik s aztán sétált tesz. 5 órára visszatér, titkáraival visszavonul magánlakosztályába s egy félórát imádkozással tölt, majd egész estig dolgozik íróasztalánál. Este 10 órakor vacsorázik; azután éjfélig olvas és ír s éjfélkor fekszik le.

— A noviszádi Edison cég sztrájkoló munkásai a munkáskamara közbelépését kérték. Lapunk pénteki számában megírtuk, hogy a noviszádi Edison cég munkásai sztrájkba léptek s a cégtulajdonos Bün Dezső kijelentette, hogy az üzemben nincs sztrájk, mert a munkabeszüntetés után valamennyi munkását elbocsátotta. A közleménnyel kapcsolatban a sztrájkoló munkások annak megállapítását kérik, hogy az elbocsátást nem vették tudomásul, hanem érdekeik megvédésére a munkáskamara közbelépését kérték.

— Kölcsonnel »kárpótolják« a házasulandókat. Bécsből jelentik: Az osztrák tisztviselőszövetség százezer schillinges alapot létesített, amelyből házasulandó tisztviselők ötévi visszafizetésre kamatmentes kölcsönt kapnak. Az alapot évenként újabb 100.000 schillinggel fogják növelni.

— Adókiivetési tárgyalások Noviszádon. A noviszádi városi előjáróság ezúton értesíti a kereseti és forgalmi adóra kötelezett szatőcsokat, hogy újabb kereseti és forgalmi adókiivetési javaslatokat tettek ki a városháza pénzügyi osztályán, ahol november 7-ig a hivatalos órák alatt mindenki megtekintheti azokat. A most kiterjedt adójavaslatokat november 11-én, 12-én, 13-án, 14-én és 16-án tárgyalják reggel nyolc órai kezdettel a Lloyd nagytermében.

— Ma hirdetnek ítéletet a sikasztó volt noviszádi végrehajtó perében. A noviszádi törvényszéken szombaton tárgyalták Topálovics Miliszáv 37 éves volt noviszádi városi hivatalnok sikkasztási bűnperét. Topálovics ellen az volt a vád, hogy mint városi végrehajtó 1932-től 1936 február 19-ig körülbelül 100 embertől behajtott összesen 30.000 dinárt, amellyel nem számolt el. Topálovics a sikkasztásokat beismerte és azzal védekezett, hogy szűkös anyagi helyzetben volt. A bíróság ma, hétfőn déli 12 órakor hirdet ítéletet.

— TEMERINI HIREK. A községi előjáróság ezúton és utóljára figyelmezteti mindazokat, kik életévük 21 évét betöltötték, hogy a választói névjegyzékbe való felvétel végett november hó 2-ig bezárólag jelentkezzenek, ha legalább hat hónapja a községben laknak, mert szavazati jogával csak az élhet, aki a választói névjegyzékben szerepel. — Temerin község 36 képviselőt s ugyanannyi tagot választ, még pedig 1 elnököt 1 alelnököt és 4 esküdtet (akik közül egyik Szirigen teljesít szolgálatot) és 30 képviselőt. A törvény értelmében a hat első helyen jelöltnek úgy szóban, mint írásban bírnia kell az államnyelvet. — A szavazóhelyeket is beosztották. I. szavazó hely a régi fiúiskola, itt szavaznak mindazok, kiknek vezetéknevük A. B. V. és G. betűvel kezdődnek. II. szavazóhely a zsidóiskola, itt szavaznak mindazok, kiknek vezetéknevük D. Gy. E. Ö. Zs. Z. I. M. J. és K. betűvel kezdődnek. III. szavazóhely az új iskola, itt szavaznak mindazok, kiknek vezetéknevük L. Ly. M. N. Ny és O betűvel kezdődnek. IV. szavazóhely a községváza, itt szavaznak mindazok, kiknek vezetéknevük P. R. Sz. és T betűvel kezdődnek. V. szavazóhely Szirig. Itt szavaznak a szirigi telepések. VI. szavazóhely a kántorlak, itt szavaznak mindazok, kiknek vezetéknevei Ty M. F. H. C. cs. S és Dzs betűvel kezdődnek. Minden szavazati joggal rendelkező egyént felhívják, hogy szavazati jogát gyakorolja, mert ez elsősorban is a község, így a szavazópolgárok érdeke is, hogy az kerüljön be a község vezetőségébe, kit legalkalmasabbnak talál a tisztségre és élvezi a szavazópolgárok bizalmát. A szavazás december hó 6-án reggel 7 órakor kezdődik. A szavazás lezárásának idejéig még nem állpítoták meg. — November 2-án a pénzügyigazgatóság legutóbb kiadott rendeletére hat adóvégrehajító száll ki Temerinbe s kíméletlenül megkezdi az adóhátralékok behajtását, — s nem kevesebbet, mint kétfélmillió dinárt akar behajtani. A végrehajtók késedelmi kamatot és a végrehajítási költségeket is felszámítják, miért is ajánlatos, hogy az adófizetők adóhátralékaikat rendezzék.

— A noviszádi Daloskör műkedvelőinek programja a jövő héten: Hétfőn »Muzsikus Ferkó«, kedden és szerdán a »Méltóságos asszony«, csütörtökön »Muzsikus Ferkó«, pénteken a »Méltóságos asszony« próbái, szombaton a kultúrolimpia és társasvacsora.

— Bácskogradistei kishírek. A község előjárósága az apaállatok közül két bikát és három kant kielejtezett. A kielejtezett állatokat nyilvános árverésen eladta s a befolyt összegben új apaállatokat fog beszerezni. — Bori János kereskedő háza előtt egy szalmával megrakott kocsi fölborult s a rajta ülő kocsis az árokba bukott. Szerencséjére puha földre esett s így az ijedtségen kívül más baja nem történt.

— Disznótoros vacsora a noviszádi Református Olvasókörben. A noviszádi Református Olvasókör 1936 november 7-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel disznótoros társasvacsorát rendez. A vacsorán való részvételi díj személyenként 12 dinár. Előjegyzéseket elfogad az Olvasókör házfelügyelője bezárólag péntek este 6 óráig. Vacsora után tánc reggelig, a tánchoz a zenét az Olvasókör kitünő operett együttesének zenekara szolgáltatja.

★
Babona

— Hát hogy mertél pénteki napon nőülni? Nem vagy babonás?
— Azóta már vagyok.

Sztrájkok Franciaországban és Amerikában

Kommunisták megzavarták a francia néppárt egyik gyűlését

Párisból jelentik: Az északfranciaországi nagyszabású sztrájk változatlanul tovább tart. A szénhiány miatt a legtöbb nagyüzemben szünetel a munka.

A sztrájkterületen egy villanytároló tűz támadt. Egy munkás súlyosan megsebesült. Több nagyvállalat és repülőgyár beszüntette a munkát, az áramszolgáltatás hiánya miatt.

A francia néppárt tegnap Nizza gyűlést hívott össze. A gyűlést a kommunisták megzavarták. Csakhamar

általános verekedés támadt.

amelynek során 40 ember súlyosan megsebesült.

A rendőrségnek nagy ügyel-bajjal sikerült rendet teremteni. A rendbontókat eltávolították a gyűléstől.

Newyorkból jelentik, hogy az Egyesült Államok nagyobb kikötőiben még tart a kikötőmunkások sztrájkja.

A sztrájkban mintegy 120 ezer munkás vesz részt.

Leginkább a fűrésztelepek alkalmazottai. A sztrájk már eddig is óriási anyagi károkat okozott.

Baltával fejbévágta vadházas-társát egy noviszádi asszony

Tettét ittasságában követte el

Megdöböntő bűncselekmény játszódott le szombaton este Noviszádon, a Temerini uca egyik házában.

Molnár Miléva noviszádi asszony szombaton délután szilvát vett részt, ahol jól beivott. Este felé elment, hogy elhívja a szilvára vadházas-társát, Jójki Dusan cipészt is, aki a Temerini uca egyik házában dolgozott. Jójki nem akart az ittas asszonnyal menni, mire szövényt támadt közöttük. Az asszony annyira feldühösödött, hogy

felkapott egy baltát és vadházas-társát fejbévágta.

Az ütés a homlokán érte Jójki-

csot és súlyos sérülést okozott.

Molnár Miléva ezután mintha mi sem történt volna, eltávozott. Jójki eszméletlenül maradt a műhelyében és miután az asszonyon kívül senki sem tudott a véres eseményről, senki sem nyújtott segílyt. A rendőrség vasárnap reggel tudomást szerzett az esetről és kiment Jójki műhelyébe, ahol a szerencsétlen cipészt eszméletlenül találta.

Beszállították a kórházba és az asszony után megindították a nyomozást. Molnár Milévat csak délután találták meg. Letartóztatták és kihallgatták. Azzal védekezett, hogy annyira ittas volt, hogy nem tudta, mit cselekszik.

— Tárgyalások a topolai járás-bíróságon. A topolai járásbíróság szombaton több kisebb ügyet tárgyalt. Szokolai Gergely és Tölgyesi Pál topolai sertéskereskedők társas viszonyban dolgoztak, azonban ez év szeptember 19-én egy elszámolási vitából kifolyólag összevesztettek és becsületsértés miatt kölcsönösen feljelentették egymást. A bíróság mindkettőt büntetésnek találta, de csak Szokolait büntette meg 1200 dinár pénzbüntetéssel, illetőleg nemfizetés esetén husz napi elzárással, mivel bebizonyosodott, hogy meg is verte volt társát. — Milanovics György roglaticai telepes feljelentette a bérlelőjét, Gosztovics Nikolát és feleségét, hogy megverték. A bíróság Gosztovicsot 300, a feleségét pedig 180 dinár pénzbüntetésre ítélte.

— Noviszádon megloptak egy kulai kereskedőt. Krausz József kulai kereskedő szombaton délután Noviszádra érkezett, hogy résztvegyen a vasárnapi vásáron. Betért az egyik kocsmába, ahol ivás közben ismeretlen tettes ellopja tőle 3700 dinárnyi pénzét. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Szerencsétlenség az uszáyon. Cigljanev Panja gosztopoginai ezületes munkás Noviszádnál a Dunán egy uszályon elesett és lábát törte. Beszállították a kórházba.

— Bezdáni hírek. Rónai Lajos bezdáni származású újművészes vasárnap, november 3-án mondja első miséjét a bezdáni katolikus templomban. Az ünnepi szentbeszédet Drozdik Imre adai esperesplébános tartja. Az egyházi énekhar a templomban Ruff kántor vezényletével ósrégi magyar egyházi énekeket ad elő. A szentmise után családilag disztribúció lesz a Flesz-féle vendéglőben. — A katolikus legényegylet meghívást kapott Szomborba, hogy ott is adják elő az „Érik a buzakalász” című zenés vígjátékot. — A BSE műkedvelőgárdája most a Csárdás című nagysikerű operett előadására készül.

— Borzalmas halál iskolakerülés közben. Grác-ból jelentik: A Grác melletti Nestelbach községben tragikus baleset áldozata lett egy tíz éves fiú. A fiú az elemi iskola második osztályába járt, az az helyesebben járt volna, ha nem becsülte volna többre a változatos és mulatságos iskolakerülést az unalmas iskolai óránál. A napokban is ahelyett, hogy az iskolába ment volna, azzal telt idejét, hogy egy tekepályavillamosvezetéknek biztosítékát kiszedje. Ezzelben leszakította az áramvezeték: a villany-sodrony ráesett s a fiú eszméletlenül zuhant a földre. Mire a szerencsétlenséget felfedezték, már halott volt.

— Noviszádon öngyilkosságot kísérelt meg egy ismeretlen származású nő. Szombaton este vonaton Noviszádra érkezett egy középkorú nő és betért az egyik vendéglőbe. Bort kért, a bor közé szublimátot öntött és azt megitta. Rosz szul lett, mire bezállították a kórházba, ahol ápolás alá vették. — Allapota nem életveszélyes. A rendőrség csak annyit állapíthatott meg róla, hogy Fekete Máriának hívják, állandó tartózkodási helye azonban ismeretlen. Csak egy kis kézibőrönd és egy rejtőkül volt nála. Valószínűleg háztartási alkalmazott, vagy gyári munkásnő volt.

— Kloroformos cigarettával garázdálkodik egy banda a bukarest-brailaj vonalon. Bukarestből jelentik: A bukarest-brailai vonalon hosszabb ideje vonatbűnösök történnék. Számos első és másodosztályú utas tett feljelentést ismeretlen tettesek ellen, akik kloroformmal elkábították, majd kirabolták őket. Legtöbbször egy előkelően öltözött férfi elegyedett a kiszemelt állóval beszélgetésbe, majd kábítószerrel átitatott cigarettával kínálta meg őket. Amikor az illető elvesztette eszméletét, kirabolta. A rendőrség erőfeszítésmozgást vezetett be a bandák kézrekerítésére.

— Székkel és késsel végződött a kocsmaj verekedés. Szimics Zsika és Lazaresev Radivoj noviszádi munkások szombaton este egy kocsmában ittak és eközben összeszólkoztak. Verekedésre került a sor, majd Szimics székkel ragadott és azzal fejbévágta a társát, majd előkapta kését és fejbeszúrta a szerencsétlen embert. Lazaresevet súlyos állapotban szállították a kórházba. Szimicsot letartóztatták.

— Zsebtolvajok alkonya. A tegnapi vásárra Noviszádra igen sok zsebtolvaj is érkezett. A rendőrség résen volt és hat ismert zsebtolvajt még a vásár kezdete előtt őrizetbe vett. Csak a vásár lezajlása után bocsájtják szabadon őket.

— Két nap az ikrek születése között. Londonból jelentik: White Brian ramsagatoni kereskedő felesége csütörtökön éjszaka 11.45-kor fiúgyermeknek és szombaton este 7.30-kor leánygyermeknek adott életet. Az angol szülészeti történetében ez az első eset, hogy ikrek születését két nap választja el egymástól.

SPORT

A NAK döntetlenül játszott Ingyián

NAK—Ingyijai ZsSK 3:3 (3:2)

A két csapat bajnoki találkozóját nagy érdeklődés kísérte, hiszen — mint ismeretes — a ZsSK a múlt vasárnap hatalmas gólarányú győzelmet aratott Noviszádon a Vojvodina felett. A NAK váratlanul igen szép technikás játékot

nyújtott s hajszálon mult, hogy saját pályáján legyőzze a ZsSK-t. A NAK a második félidő 44-ik percéig 3:2 arányban vezetett s a ZsSK-nak az utolsó pillanatban sikerült egyenlitenie.

Gyengé sportot hozott a szuboticei „exderbi”

Bácska—Szand 5:0 (2:0) Zrinjszki Bunyevác 5:2 (0:1)

Szubotican vasárnap két elsőosztályú mérkőzést játszottak a Bácska szomboriuti sporttelepén. A fontosabb mérkőzés az egykori derbi, a Bácska és a Szand összecsapása volt. A két csapat mérkőzése a közönség körében ezuttal is óriási érdeklődést keltett.

A pálya a többnapos esőzés következtében annyira felázott, hogy a játékosok bekáig erő sárban játszottak.

Derbihangulatban indult a mérkőzés. A játék eleinte tetszetős volt. A Szand több gólhelyzethez jutott, de nem tudta kihasználni, sőt olyan nagyfokú balszerencsével játszott, hogy

az első gólt a kapujába saját hátvédje, Dér rugta be.

Az öngól után a Bácska csatár-sora sorozatos támadásokat vezet, amelynek eredményeként a félidő vége felé megszületik a második gól.

A második félidőben Sonnen-

berg bíró kiengedi kezéből a mérkőzést, amely teljesen eldurvul.

A durvaságokban főleg a Bácska játékosai járnak elől.

A 35. percben Sárcevic olyan nagyfokú durvaságot követ el, hogy a bíró kénytelen kiállítani. A Bácska csapata nagy lendülettel játszott, míg a Szandból csak a védelem igyekezett. Kőkényesi, a Szand kapusa néhány szép védést mutatott. A második félidő góljait Gabrics, Kopunovics II beadásából Szabljanov és Cvijan adták. A mérkőzés legjobb embere Cvijan volt.

Az »exderbi« előmérkőzésekképpen a Zrinjszki és a Bunyevác csaptak össze. A játék másodosztályú színvonalú volt. Az eredmény 5:2 (0:1) a Zrinjszki javára. A gólokat a Bunyevác részéről Nagy és Kapeler, a Zrinjszki részéről pedig Horváth III (3) és Cindl lőtték. Boros bíró jól vezette a mérkőzést.

Zágreb-Beograd 1:1 (1:0)

Mintegy két és félezer főnyi közönség előtt mérkőzött tegnap Beogradban a két város válogatott csapata. Nemcsak a közönség volt feltűnően kevés, a játék is meglehetősen érdektelen volt. Zágreb Sztankovics révén az első félidő elején vezetéshez jut, s bár Beograd néha fölénybe ekrül, gól nem esik.

Szünet után Beograd jut némi fölénybe, de a kiegyenlítő gólt csak az utolsó percben szerzi meg Vujadinovics.

NEM JELENT MEG A BIRÓ SZTÁRIBECSEN

GRADJANSZKI-BACSKOGRADISTEI AK 2:1 (2:1)

A kiküldött szövetségi bíró nem jelent meg, de azért a csapatok nagyön helyesen lejátszották a bajnoki mérkőzést Velimirov szükségbíró vezetésével. A Gradjanszki a 9. percben éri el a vezetést, de a BAK négy percre rá egyenlít Balaska révén. A vezetést Nagy szerzi meg a Gradjanszkinak a 43. percben büntetéstől. Közben Klafes megsérül és kiáll, s a becséji csapat végig tíz emberrel játszik.

A második félidőben mindkét csapat nek akad gólhelyzete, de az eredmény nem változik. Jók voltak a Gradjanszki-ból, Nagy, Károlyi, Milován y és Vardice, BAK-ból Balaska, Tubics, Hungya és Porteleki kapus. Velimirov egyikét hibától eltekintve jó volt.

NOVIVRBASZ

DULCISZ-HAJDUK (Kula) 5:0 (1:0)

Bajnoki mérkőzés, bíró Tamasi. A mérkőzés meglehetősen gyenge sportot hozott. A Dulcisz az első félidőben esőkat támadott, de a kulai kapus ügyesen védett. Az első félidő egyetlen gólja a 43. percben született, amikor a kulai kapus kiejtette kezéből a labdát és a szemfüles Rapp gólt rugott.

A második félidőben egymásután rugták be a kulai hálóba a gólokat. Az 5. percben Bruckner, a 30. percben Rapp, a 31. percben Dragin beadásából Pál és a 44 percben Dragin lött gólt. Tamasi jól vezette a mérkőzést.

ISMÉT KÖNNYEN GYŐZÖTT A TRI ZVEZDE

TRI ZVEZDE-SZOMBORI ZsAK 4:1 (2:1)

Apatinban játszották az elsőosztályú mérkőzést, amely hatalmas Tri Zvezde főeny jegyében zajlott le. Az első félidőben az apatiniak gólját még kiegyenlítette a ZsAK, de azután a Tri Zvezde megszerezte a vezetést, s a második félidőben a ZeAK már nem veszélyes.

A győztes csapat góllövői: Frick, Czieger, Krtolica, Czieger. Jók voltak még Schrödi, Nolhsisz és Pucs. A szombori csapat legjobb része a közvetlen védelem. Kozomara bírónak nem akadt sek dolga.

A Vojvodina legyőzte a Rádnicskit

Vojvodina-Rádnicski 4:1 (0:0)

A Vojvodina csapatában hosszabb idő után ismét játszott Németh, s kiváló fedezetjátéka a csapat teljesítőkéességét nagymértékben feljavította. Az első félidőben a lelkesen játszó Rádnicskival szemben a Vojvodina nem érvényesült, mindkét kapus

mentes maradt a góltól. Szünet után mindjobban kidom borodik a Vojvodina technikai fölénye. A Rádnicski fokozatosan visszaesik, s a Vojvodinának biztos győzelemmel sikerül megszerznie a fontos két bajnoki pontot.

Potyagólokkal győzött Petrovgradon a ZsSK

ZsSK-RADNICKSI 5:2 (1:1)

ZsSK volt a favorit, de esatársora oly gyengén játszott, hogy a nagy gólkülönbség ellenére, a döntetlen eredmény lett volna a legigazságosabb. Az első gólt a Rádnicski éri el a 10 percben Laczkovics révén, s Tabakov csak a 38 percben szerzi meg az egyenlítő gólt a ZsAK-nak.

A második félidőben a Rádnicski védelem súlyos hibáiból Tabakov ma'd Kállai gólja 3:1-re növeli a ZsSK előnyét, de a 16. percben Gyurász 3:2-re javít, s az egyenlítés a levegőben lóg. Várailanul és petyah lyzetekből a ZsSK szerez gólokat. Sztójánovics és Mhajlovics révén. Milin bíró jó volt.

Bofrányba fulladt Mitrovicán a Makkabi-Gragyanszki mérkőzés

Makkabi-Gradjanszki 1:1 (1:1)

A Makkabi tegnap Mitrovicán játszott bajnoki mérkőzést a Gragyanszkiival. A játék az első félidőben igen szép volt. A Gragyanszki váratlan lefutással megszerezte a vezetést, de Berger rövidesen egyenlített szép kombinációból. A gól után eldurvult a játék, amiben főszerep jutott Resch bírónak, aki mintha a pályán sem lett volna nyugodtan tűrte, hogy agy-baföbe verjék a Makkabi játékosokat.

A második félidő hatodik per-

cében azután kitört a bofrány. Giller összeütközött Kannal, mind a kettő a földre ekrül. Giller egymásután háromszor belerug a földön fekvő Kannba. A mitrovicai balszélső is segített Gillernek. A bíró kiállítja Gillert és Kannt, mire általános verekedés támad. Resch bíró vagy tíz játékosat kiállít, de mivel egy sem távozik a pályáról, a bíró »rövid gondolkodás« után lefújta a mérkőzést, a Makkabi játékosokat pedig rendőrök kísérték az állomásra.

Jugoszlávia résztvesz a Középeurópai Kupa küzdelmeiben

Most folytat Prágában a Középeurópai Kupa küzdelmeinek tanácskozásai, amelyen a jövővi küzdelmek résztvevőinek számáról döntöttek. Nagy vita után az olasz javaslatot fogadták el, amely szerint az alapító országok 3-3, Svájc 2, Jugoszlávia és Románia pedig

egy-egy csapattal vesz részt a küzdelmekben. Csehszlovákia a régi rendszer fenntartását kívánta, de leszavazták. A határozat értelmében tehát Jugoszlávia egy csapattal résztvesz a Középeurópai Kupa küzdelmeiben.

Favoritgyőzelmek Magyarországon

A magyar profiligában tegnap lejátszott mérkőzések eredményei:

Ferencváros-Kispest 7:2 (3:2). A Ferencváros állandó fölényben

játszott. A gólok sorrendje: Sárosi, Toldi, Kelemen, Toldi, Serényi, Jászebrényi, Tátrai, Kemény, Kemény. A mérkőzés során Havas, a Kispest kapusa, a lábát törte.

Hungária-Nemzeti 4:2 (2:1). A Hungária általában fölényben volt és a győzelmet megérdemelte.

Bocskay-Szeged 0:0

Budafok-Er. So. 4:4 (1:0)

Phöbus-Elektromos 5:3 (4:0)

Ujpest-III. Kerület 3:1 (0:1).

A bajnoki táblázat utolsó helyén álló III. Kerület majdnem meglepetést okozott. A III. Kerület az első félidő 6. percben Lengyel révén gólt szerez s az Ujpest csak a második félidőben kapott lábra, amikor is Zsengeller, Kállai és Vince góljaival sikerült bebiztosítania a két pontot.

Kombinált autöreplőgép az amerikai polgárnak. Londonból Puttnammé Earhart Amália, a híres amerikai repülőhősnő, az Atlanti Óceán átrepülője, az amerikai repülőgépiparnak a Massachusetts állambeli Wellesleyben tartott értekezletén kijelentette, hogy a holnap repülőgépe a könnyen kezelhető, egyszerű és olcsó »repülőgépkocsi« lesz, amely legfeljebb ezer dollárba kerül, két utassal óránként százhatvan-két-száz-negyven kilométer sebességgel repül, vagy szárnyait összehajtva gépkocsiként gördül az uton. A közeljövő átlagos amerikai polgárának rendes közlekedési eszköze a repülőkocsi lesz. Ezen hajtataiba, vagy színházba és a város határán kívül a levegőbe emelkedve, néhány perc alatt átrepülhet a szomszédos megyében lévő otthonába.

Földomtól megtört szívvel érezzük, hogy a legőzletlenebb anyá, anyós, nagy- és dédanya

özv. Landsmann Adolfné szül. Kohn Karolina

nehéz szenvedés után életének 78-ik évében örökre eltávozt.

Temetése e hó 2-ikán délután fél 3 órakor lesz a noviszádi izraelita sírkert halottszínházából.

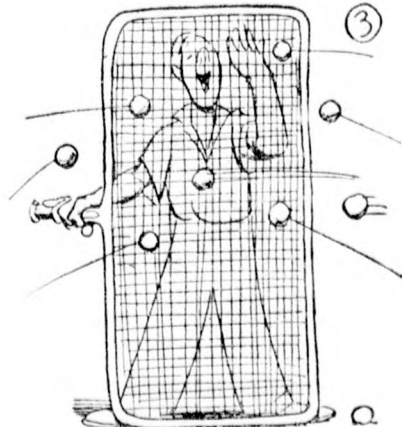
Eméket mély szeretettel fogjuk örökké megőrizni!

A részvétlátogatók mellőztését kéri

Noviszád, 1936 november 1.

a gy. szülő család

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

A CSODA-RAKETT, AZAZ MINDEN TENISZEZŐNEK SAJÁT TENISZÜTÖT

Rosszul vendégszerepeltek otthon az idegenbe ment topolai játékosok

JAK—PALANKAI SK 5:2 (2:1)

Barátságos mérkőzés, bíró Tyosziics. A rossz idő ellenére is szépszámú közönség ment ki a JAK pályájára, hogy megnézzék, hogyan szerepel Topolán a Palankai SK együttesébe átigazolt öt topolai játékos. A vendégszereplés gyengén sikerült, mert a PSK topolai játékosai igen durván játszottak és csak Tyosziics bíró erejének köszönhető, hogy a durvasággal alább hagytak. A bíró a játék folyamán a durvaságok miatt kiállította Kalmárt és Rindet, a PSK két topolai származású játékosát, mire a mérkőzés tel-

jesen fair módon folyt tovább. A mérkőzés tapogatózó játéka indult. Az első gólt a JAK Kalmár nevű játékosa adta a 10. percben. Azután nemsokára Mihajlovics is gólt lőtt a PSK kapujába. Ekkor a palankai csapat rákapcsolt és ennek eredményeként Lanz gólt adott.

A második félidőben az első gólt Hajnal I. rugta a palankai hátlóba. Utána nemsokára Kalmár, majd Hajnal adott gólt a palankaiaknak. A félidő végefelé Thierszépített a palankai csapat részére az eredményen.

A Feketeruhás hölgy parfümjé

Írta: GASTON LEROUX

31

— Közvetlenül azután érkezett, hogy önök távoztak a toronyból, Sainclair ur. A lövés pedig rögtön azután történt, hogy belépett a szobájába. Gondolhatja, hogy én is megijedtem! Ah! azonnal odarohantam!... Darzac ur maga nyitott ajtót. Szerencsére, a golyó senkit sem talált.

— Hát Darzacné mindjárt távozásom után a szobájába tért?

— Azonnal. Hallotta, amint Darzac ur a torony kapuján belépett és követte őt lakosztályukba. Együtt mentek be oda.

— És Darzac ur? Ő a szobájában maradt?

— Épp' itt jön!...

Megfordultam s megpillantottam Robert Darzacot: a szobát ugyancsak egy éjjeli lámpás világította meg, de azért így is láttam, hogy rettenetesen sápadt. Intett nekem, mire odamentem hozzá és ő így szólt:

— Hallgasson rám, Sainclair! Bernier bizonyára elbeszélte önnek az esetet. Nem érdemes senki nek említeni, aki nem kérdezősködik utána. A többiek bizonyára nem hallották a revolver dörrenését. Főleg az embereket megijeszteni, nem igaz?... Nagyon kérem, vegye rá Rouletabillet, hogy menjen aludni.

Melegen megszorítottam a kezét és elváltunk. Ő szobájába ment, én pedig egyenesen az öreg Bob szalonjába mentem Rouletabille után. Szent meggyőződésemmel volt, hogy ezek az emberek mind rejtegetnek előttünk valamit, valami nagyon súlyos dolgot!

A szalon küszöbén beleütköztem a Feketeruhás Hölgybe és fiába, akik éppen indulóban voltak. Mindketten végtelenül hallgatók voltak. Mathilde ráhajolt fiatal barátom homlokára, átölelte és így szólt hozzá: „Viszontlátásra, fiam.” A hangja oly színtelen, szomorú s egyben oly innepélyes volt, hogy egy haldokló távoli üdvözlétének véltem. Rouletabille, anélkül, hogy anyjának válaszolt volna, magával húzott ki a toronyból. Reszketett, mint a nyárfalevél.

Alig léptünk ki a Tour Carrée-ből, vállatára fogtam Rouletabillet. Betoltam a mellvéd zugába, amely a Tour Carrée-t a Tour Rond-dal összeköti. Suttogva szólt:

— Sainclair, megesküdtem az anyámnak, hogy nem hallok semmit, ami ma éjjel a Tour Carrée-ban történik. Ez az első eskü, amelyet az anyámnak tettem, Sainclair; de érte a mennyei üdvösségemről is lemondok! Mindent látom és hallanom kell...

Öt perce állottunk ott mozdulatlanul, mikor egy sóhajzás! — ah! ez a hosszu, ez a szörnyü só-

hajzás! — egy mély nyögés szállt felénk az ablakon át és elszállt verítéktől gyöngyöző homlokunk felett. Olyan volt ez a sóhaj, mint a haldokló utolsó lehellete, süket panasz, mely távoli, mint a menekülő élet s közeledő halál. És aztán, semmi többé... nem, semmi sem hallható, csak néha a tenger zugása; s a fény az ablakban egyszerre kialszik.

Valaki meghalt most ott a toronyban! Valaki, akit eltitkolnak előlünk! Miért? És ki az? Ki az? Valaki, aki sem Darzacné, sem Darzac, sem Bernier apó vagy a felesége, sem pedig az öreg Bob: valaki, aki nem lehetett a toronyban.

Egészen kihajoltunk a mellvéden, hogy szinte előrebuktunk s úgy figyeltünk a nyitott ablak felé. Egy negyedóra telt el így... aztán lassan kinyílt a Tour Carrée kapuja. Először kilépett rajta az öreg Bernier, akinek alakját a sötétségben is jól felismertük és elindult a „Kertésztorony” átjárója felé. Az udvar közepén megállott, hátrafordult és intett. Vajjon kinek? Rouletabille óvatosan előrehajolt rejtekéből, de hirtelen uira hátrahúzódtott és engem, aki a fejem fölött előrehajolva figyeltem, visszalökött.

Mikor ismét kimertünk nézni az udvarra, már nem volt ott senki. Végre aztán láttuk visszajönni Bernier, azaz hogy előbb hallottuk őt, mert közte és Mattoni között egy rövid párbeszéd folyt le, amelynek tompa visszhangja elhallott hozzánk. Bernier egy kis angol kocsival jött vissza, amelyet Toby, Arthur Rance ponija húzott. Bernier kötőfékénél fogva, óvatosan, zajtalanul vezette előre Tobyt. A Tour Carrée kapujánál megállította a fogatot, ő maga pedig bement a toronyba. Pár perc múlva — ez az idő végtelen hosszúnak tetszett — ismét feltűnt Bernier a kapuban. Áthaladva az udvaron, visszatért a „Kertésztorony” átjárójához.

(Folytatjuk)

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Novisád, Kr. Petra II. (Futoski put 50)
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **André Dezső**
A kiadóhivatali feladatok vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpilata — Előfizetés:
Egy óra . . . . . 20— dinár
Két óra . . . . . 40— dinár
Három óra . . . . . 55— dinár
Félévre . . . . . 110— dinár
Égész évre . . . . . 200— dinár
Izlazi svakodnevno - Megjelenik naponta
Pošt. čekovni račun — Postacsekkszámla:
Zagreb, 46.692

APOLLO

November 2-5

Szerelmem parancsszóra

Gáláns és pikáns vigjáték, Max Dreyer „Az élet völgye” című regénye nyomán

Főszereplők:

Käthe Gold, Richard Romanovszki, Gustav Kruth, Theo Lingen

URANIA MOZI

A HABAG PALOTABAN

MA

Dagover Lil és Tasnády Fekete Mária

a főszerepben

AZ UTOLSÓ akkord

Beethoven, Händel, Csajkovszkij
fenséges zenéje a berlini operaház zenekarának előadásában

Vidékieknek az utazás szempontjából nagyon alkalmas a 3/4 órák kezdődő előadás

Délután 3/4 és 7 órákor olcsóbb helyárak!

Szombat és vasárnap kivételével.

Az előadások kezdete délután 3/4 és 3/5 órákor és este 7 és 9 órákor — Jegyek ára 4 dinártól 16 dinárig

ODEON

November 2-10

PASZTIR KOSTJA

A legnagyobb orosz vigjáték

Utjesov és jazz zenekarának slágerei